

LUTHEROVA DEKÁDA 2013

Viera a skutky

1. Aký vplyv mala viera na konanie dobrých skutkov v SZ pri veriacich ľuďoch

„Dobry človek vynáša dobré z dobrého pokladu svojho srdca.“ (L 6, 45)

Čo ťa nepáli, to nehas! Práve s takýmto príslovím sa môžeme stretnúť, ak konáme niečo, čo je podľa bežného spoločenského rámca nadbytočné, nepotrebné. Toto príslovie používajú aj ľudia, ktorí chcú ospravedlniť svoju nečinnosť, laxnosť a pocit spokojnosti. V podstate vyjadruje dané príslovie aj prax, v ktorej je bežné, že človek sa zaujíma len o svoje vlastné problémy, starosti a potreby, pričom potreby druhých ľudí ho nemusia a ani nemajú prečo zaujímať. Paradoxne sa však títo ľudia nepovažujú za neveriacich, práve naopak, deklarujú svoju vieru v Boha, svoju zanietenosť v duchovných veciach. Na tomto mieste si je však potrebné uvedomiť jednu dôležitú skutočnosť, a to, že vieru a skutky nie je možné oddeľovať. Ten, kto má pravú, živú vieru, koná aj dobré skutky, pretože z tejto živej viery pramenia a vyvierajú dobré skutky, ako to zaznieva v biblickom texte: dobrý strom prináša dobré ovocie a naopak.

Súvis medzi vierou a skutkami však nie je viditeľný len v dogmatike, v Symbolických knihách, ale je možné ho celkom zreteľne vnímať aj na príkladoch biblických postáv – či už Starej, alebo Novej zmluvy. To, čo sme si v úvode ozrejmili vo všeobecnosti je možné previesť aj do konkrétnosti, na konkrétnych ľuďoch, ako príklad nám poslúži príbeh Ester a jej postoj k viere, ktorá mala vplyv na konkrétne skutky:

1. Živá viera núti k skutkom. Príbeh Ester, kráľovnej, ktorá sa ocitla v smrteľnom nebezpečenstve, aby zachránila židovský národ, je všeobecne známy, no je potrebné sledovať aj jeho hlavné motívy a otázky, ktoré z nich vyplývajú. Prvá otázka znie: Prečo Ester nezostala nečinná, prečo nemyslela na svoj život, svoju záchranu, svoje postavenie? V zmysle spomínaného príslovia: nehas, čo ťa nepáli, mala jednoducho hľadiť na svoje záujmy. Veď predsa nebola nijako závislá od židovského národa, mohla si spokojne nažívať až do smrti, a predsa jej viera spôsobila, že nemohla zostať nečinná. Musela konať. Viera ju nútila vykonať ten rozhodujúci skutok, ktorým zachránila svoj národ.

2. Viera je dôvera v Pána Boha, ktorá dodáva odvahu konať dobré skutky. Príklad Ester môže byť nápomocný aj v tejto téze. Nie vždy je jednoduché, vykonať to, čo je dobré, keďže následky dobrého skutku, môžu mať negatívne dôsledky pre samotného človeka. To bol aj prípad Ester. Svojou snahou zachrániť židovský národ sa ocitla na „neznámej pôde“, ktorá ju vrhla do smrteľného nebezpečenstva. Ak by teda nemala pravú vieru, dôveru v Pána Boha, nenašla by ani odvahu vykonať to. Len dôvera v Pána Boha ju utvrdila v presvedčení, že ju neopustí, ale priam naopak, pomôže jej a dodá jej silu a nádej. Len skrze túto pravú, živú vieru mohla Ester predstúpiť pred kráľa a pokúsiť sa o zmenu osudu, ktorý bol nad Židmi vyrieknutý.

To čo bolo ozrejmené na príklade Ester, je možné dokladovať aj na iných starozmluvných postavách, či by už išlo o Abraháma, Jozefa, Dávida, alebo iných. V každom sa preukazuje, že živá viera núti ku skutkom a je dôverou v Pána Boha, ktorý na ich konanie dáva odvahu. Preto ak máme odpovedať na otázku z nadpisu: Aký vplyv mala viera na konanie dobrých skutkov v SZ pri veriacich ľuďoch?, musíme odpovedať, že nespochybniteľný, nezastupiteľný, jednoducho absolútny. Podobne teda ako ľudia, vystupujúci v Starej zmluve, aj ľudia v súčasnosti by si mali uvedomiť spätosť viery a skutkov, pretože: „Dobry človek vynáša dobré z dobrého pokladu svojho srdca.“

Mgr. Michaela Poschová